

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	14
3.7	Spoluúčast rodičů	15
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	17
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
4	Organizace vzdělávání	21
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	22
5.1	Zaměření školy	22
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	23
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	23
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	24
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	25
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	26
6	Vzdělávací obsah	27
6.1	Integrované bloky	27
6.1.1	Toník objevuje krásy podzimu.....	27
6.1.2	Toníkovy zimní radovánky	36
6.1.3	Na Toníka ťuká jaro	43
6.1.4	Toník a jeho letní dobrodružství.....	51
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	56
7	Systém evaluace	57

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Toník objevuje svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Hoštejn, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Hoštejn 16, 78901 Zábřeh

adresa MŠ: Hoštejn 95, 789 01 Zábřeh

KONTAKTY:

e-mail: skola@zsamshostejn.cz

web:zsamshostejn.cz

REDIZO: 650030656

IČO: 70989338

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Lenka Pchálková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: kolektiv pedagogických pracovníků

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Hoštejn

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Hoštejn, č.p. 20, 789 01 Hoštejn

KONTAKTY:

tel: 583443164

e-mail:podatelna@hostejn.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9. 2023

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSH/132/2023

.....
ředitel školy

Mgr. Lenka Pchálková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: Kapacita školy je 40 dětí.

Počet tříd: Mateřská škola je jednotřídní.

Počet pracovníků: V MŠ pracují dvě učitelky, školnice a 2 zaměstnankyně školní jídelny.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází ve vesnici Hoštejn v malebné oblasti lesů, v údolí, kterým protékají řeky Moravská Sázava a Březná. Nad vesnicí se tyčí zbytky zdi středověkého hradu a mohyla postavená na počest dokončení železnice procházející obcí. V bezprostřední blízkosti MŠ se nachází fotbalové hřiště a dětské hřiště vybavené moderními herními prvky (houpačky, průlezka, sluzavky, kolotoč atd.). Častým cílem našich vycházek je soutok řek Moravská Sázava a Březná a nedaleký rybník.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova MŠ je jednopatrová. V přízemí se nachází šatna dětí, sociální zařízení, místnost bývalých jeslí a keramická dílna s pecí, kterou využívají děti ZŠ i MŠ, probíhají zde i dílny pro veřejnost. Dalšími místnostmi jsou školní kuchyně, jídelna pro ZŠ, sociální zařízení a šatna kuchařek, kancelář vedoucí stravování a skladové prostory na potraviny. Z chodby v 1. patře vstupujeme do šatny zaměstnankyň, kanceláře a ložnice mladších dětí. Hlavními místnostmi jsou třída, sloužící současně jako jídelna a herna, do které vstupujeme otevřeným prostorem ze třídy. Na tu navazuje menší místnost sloužící k uložení tělocvičného nářadí a náčiní a lehátek pro starší děti. Třída i herna jsou velmi příjemné a slunné místnosti. Hygienickým potřebám dětí slouží moderně vybavená umývárna s 5 umyvadly a na ni navazující prostor s 5 WC jednotlivě oddělenými zástěnami. Umývárnu můžeme vstoupit do ložnice mladších dětí, která je vybavena skříni na lůžkoviny a optimálním počtem stabilně umístěných lehátek. Strava pro děti je dopravována z kuchyně v přízemí výtahem do přípravné stravy v 1. patře. K budově náleží prostorná a velmi pěkná zahrada

se vzrostlými stromy vybavená jak přírodními, tak uměle vytvořenými herními prvky, pískovištěm, trampolínou, zahradním altánem a zahradním nábytkem.

Dopravní dostupnost školy:

Obec se nachází 10 km od města Zábřeh. Na této trase se nachází i sousední obec Kosov, odkud k nám dojíždí několik dětí. Z opačného směru navštěvují naši mateřskou školu děti z nedaleké obce Hynčina. Oběma směry je dobré vlakové (od Zábřeha i autobusové) spojení v dopoledních i odpoledních hodinách.

Informace z historie školy:

Historie školy sahá až do roku 1958.1.12.2002 došlo ke sloučení základní a mateřské školy a vznikla tak jedna organizace - Základní škola a Mateřská škola Hoštejn, sídlící ve dvou samostatných budovách. Přízemní prostory sloužily dříve jako jesle. Jedna z místností je dnes zařízena jako keramická dílna, druhá je využívána ke konání akcí pro veřejnost - Velikonoční výstava, Bazárek atd.

V roce 2016 byla budova MŠ opatřena novou fasádou. V roce 2021 byla rekonstruována kotelná.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

S ohledem na průměrný počet docházejících dětí jsou prostory MŠ zcela vyhovující. Velká okna ve všech místnostech zajišťují dostatek světla i možnost větrání. Velkou výhodou je samostatná ložnice pro menší děti. Třída i herna jsou tematicky rozděleny na herní centra, je zde prostor na individuální i skupinové činnosti, herna poskytuje dostatek prostoru pro pohyb dětí. Skupina předškolních dětí dochází pod dozorem učitelky do keramické dílny v přízemí. Pravidelná logopedie s logopedickou asistentkou probíhá v klidné místnosti jinak sloužící jako kancelář.

Nábytek odpovídá vzhledem i výškou různým věkovým kategoriím dětí docházejících do MŠ. Pro cvičení mají děti k dispozici žebřiny, lavičku, skluzavky, průlezku, trampolínu a mnoho sportovního náčiní, které průběžně obnovujeme a doplňujeme. Umývárna i WC byly v roce rekonstruovány. Došlo k výměně obkladů, dlažby, umyvadel, nová WC dětí byla od sebe oddělena zástěnami. Na míru byly vyrobeny vzájemně oddělené věšáky na ručníky dětí. Stabilní ložnice mladších dětí je vybavena staršími lehátky, starší děti odpočívají v herně na lehkých plastových lehátkách, která splňují všechny hygienické, bezpečnostní i estetické požadavky. Každé z dětí používá lehátko jiné barvy opatřené svojí jmenovkou.

MŠ je vybavena hračkami a pomůckami pro různé věkové skupiny dětí. Ty jsou neustále doplňovány a obměňovány. Využíváme velkého množství manipulačních, deskových i didaktických her, mozaiky, skládanky, knížky, puzzle, konstruktivní stavebnice ze dřeva, plastu i molitanu, pomůcky k různým vzdělávacím metodám - matematika prof. Hejného, NTC systém učení. K polytechnickým činnostem mají děti volně k dispozici výtvarný i pracovní materiál - barvy, výkresy, plastelinu, kinetický písek s náčiním, přírodniny, dětský dřevěný ponk. Mnoho často využívaných her a pomůcek zhotovily samy učitelky. K hudebnímu i pohybovému vzdělávání dětí využíváme klavír, keyboard, kytaru a rytmické nártroje, dostatečné množství staršího i moderního tělocvičného nářadí a náčiní.

Většina hraček a pomůcek je uložena v dosahu dětí, místo jejich uložení si děti pamatují. Finančně nákladnější hračky a pomůcky, drobnější mozaiky a pomůcky vyžadující přítomnost dospělé osoby jsou uloženy v uzavřených skříňkách nebo ve vyšších policích. Pravidla manipulace s hračkami a pomůckami jsou dětem průběžně připomínána, náročnější polytechnické a pohybové činnosti děti vykonávají pod dohledem učitelky.

Výtvarné práce dětí jsou vystaveny na chodbě MŠ a v šatně dětí, kde je i místo na jejich prostorové výrobky. K prezentaci dětských prací mateřská škola využívá i obecní nástěnku. Průběh výtvarných i pracovních činností je dokumentován i na webových stránkách školy.

Zahrada MŠ je využíváme s dětmi v průběhu celého roku. Zaměstnankyně, rodiče a děti společně vybudovali stavby z vrbového proutí (tunely, přístřešek proti slunci, oblouk) i bylinkovou spirálu. Ke hrám ve stínu slouží dřevěný altán vybavený přírodními pomůckami pro polytechnickou výchovu. Přirozený stín poskytuje i vzrostlá borovice, kde si děti samy vytvořily prostor ke hrám s přírodním materiálem - hlína, jehličí, šišky, tráva, dřívka, kamínky atd. Dostatek pohybových aktivit umožňuje velikost zahrady, nerovný terén, různé druhy povrchu - travnatá plocha, mulčovací kůra, cestičky. Svoji obratnost děti procvičují při lezení na nízkých stromech, na dřevěné průlezce, houpačce, při míčových hrách, při jízdě na dětských dopravních prostředcích - kola, koloběžky, odrážedla, tříkolky. Ovocné stromy - třešeň, jabloně i lesní jahody rostoucí na bylinkové spirále nám poskytují dostatek svých plodů. Venkovní aktivity probíhají i na sousedním fotbalovém hřišti, nedalekém dětském hřišti nebo při vycházkách do krásné okolní přírody.

Nábytek ve třídě má většinou oblé tvary, ostré hrany jsou opatřeny chrániči. Místnosti jsou denně větrány a vytírány. Okna třídy a herny jsou opatřena žaluziemi, chránícími před sluncem zejména v letních měsících. Ložnice mladších dětí je stinnější místnost se stálými lehátky a lůžkovinami. Je obrácená na klidnou severní stranu. Nachází se zde i skříň s přihrádkami na lůžkoviny starších dětí. Každá je označena jmenovkou dítěte. Ložnice i herna splňují všechny podmínky pro klidný a pohodlný spánek a odpočinek dětí. Mateřská škola je samostatnou budovou nacházející se v klidné části obce. Nedaleká silnice je minimálně frekventovaná a neruší hlukem. Od zahrady mateřské školy je oddělena vzrostlými habry.

Společně se zřizovatelem připravujeme rekonstrukci zahrady, ve třídě a v herně výměnu radiátorů a v herně výměnu podlahové krytiny.

3.2 Životospráva

Vycházíme vstříc i dětem s alergií nebo intolerancí na některé potraviny úpravou jídelníčku dle jejich potřeb. Mají i možnost přinést si jídlo z domova dle dohody zákonných zástupců dítěte zaměstnankyněmi MŠ. S ohledem na oddělení dětí věkově heterogenních se mohou mladší děti věnovat činnostem přiměřeným jejich věku nebo získávat znalosti a dovednosti současně se staršími dětmi a učit se od nich. Výhodou je umístění MŠ v krásné přírodě uprostřed lesů, poblíž řeky, rybníka. Zejména za příznivého počasí probíhá většina činností v okolní přírodě nebo na zahradě MŠ. Ta poskytuje dostatek místa i možností pro volný pohyb i zákoutí pro klidnější činnosti dětí, v létě slouží ke hrám s vodou a otužování dětí. V Krytém altánu probíhá denní rituál v komunitním kruhu, další řízené aktivity i polytechnická výchova i spontánní hry dětí. Podnikáme procházky do lesa, ke zřícenině hradu, k rybníku, k řece, na hřiště. Herna i třída MŠ jsou dostatečně prostorné pro činnosti dětí. V průběhu dne jsou střídány klidnější aktivity s rušnějšími, řízené se spontánními. Předškolní děti a děti s nižší potřebou spánku a po obědě odpočívají při

poslechu pohádky 45 minut na lehátkách v herně, předškolní děti se poté věnují činnostem připravujícím je na školu.

3.3 Psychosociální podmínky

Celý kolektiv MŠ velmi dobře spolupracuje, spolu s prostředím navozuje domácí atmosféru.

Výhodou je třída věkově heterogenních dětí, starší děti jsou vedeny k pomoci mladším a novým dětem. Ty nejdříve pozorují ostatní, zapojí se až na základě vlastního rozhodnutí.

Pro mladší děti jsou připravovány činnosti úměrné jejich věku, mohou se však účastnit i aktivit určených dětem starším.

Děti odlišných kultur a národností jsou bez problémů přijímány ostatními dětmi, všechny děti jsou vedeny k empatii a vzájemnému kamarádství, což je i jedním z témat našeho ŠVP PV.

MŠ má svůj denní režim a pravidla, se kterými se hravou formou děti seznamují na začátku školního roku. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní činnosti, těší se však i na zajímavé řízené aktivity.

Vzdělávání probíhá hravou formou tak, aby bylo srozumitelné a zábavné pro všechny děti.

Děti nejsou přetěžovány nadměrným množstvím řízených aktivit a akcí mimo MŠ, vzájemně srovnávány, máme možnost individuálního přístupu k jednotlivým dětem.

Témata našeho ŠVP vycházejí ze zájmů dětí, jsou pro ně zajímavá. Vycházejí jak z běžného života, tak z touhy po poznání dětí. Některá z nich se zdají být náročnější, dětem je však přibližujeme tak, aby pro ně byla zajímavá a srozumitelná.

Jsou respektovány věkové rozdíly mezi dětmi a jejich schopnosti. Každé z dětí je přiměřeně oceňováno a motivováno. Při výtvarných činnostech mají děti možnost si výsledky své práce ohodnotit vybraným razítkem. Před přípravou na pobyt venku si společně připomeneme a zhodnotíme ranní a dopolední činnosti.

Podporujeme děti k přátelským vztahům mezi sebou osobním příkladem, případné konflikty mezi nimi řešíme klidným způsobem. Se svými problémy se mohou děti učitelce vždy svěřit.

Vytvářením modelových situací vedeme děti k tomu, aby se učily mezi sebou komunikovat a uzavírat kompromisy.

3.4 Organizace chodu

Na začátku školního roku je denní řád volnější, postupně se upevňuje. Respektuje však aktuální situaci v MŠ i individuální potřeby jednotlivých dětí. Děti jsou včas upozorněny na ukončení spontánní činnosti, jsou vhodně motivovány k činnosti následující.

Každodenně jsou zařazovány pohybové aktivity při ranním cvičení i při pobytu venku.

Vzdělávání dětí probíhá v průběhu celého dne, vzhledem k optimálnímu počtu dětí je možné individuálně přistupovat k jednotlivým dětem i věnovat se dětem s OŠD. Činnosti s menší skupinkou předškolních dětí a dětí s OŠD probíhají každodenně po jejich krátkém poledním klidu v době odpočinku dětí. Dětem nejmladším se individuálně věnujeme zejména po jejich příchodu do MŠ v době ranních činností.

Rodinné prostředí MŠ a optimální počet dětí zajišťuje dětem pocit jistoty a bezpečí. Uspořádání WC a umývárny poskytuje dostatek soukromí při osobní hygieně dětí, samostatná ložnice umožňuje klid při odpoledním odpočinku mladších dětí.

Adaptační režim je pro každé dítě individuální, probíhá na základě dohody učitelek MŠ se zákonnými zástupci dětí. Při adaptaci nového dítěte využíváme několika způsobů - krátký pobyt dítěte s rodičem a účast rodiče při hrách dítěte, krátký pobyt dítěte v MŠ bez rodiče na předem dohodnutou dobu s možností telefonické komunikace rodiče s učitelkou, polodenní pobyt dítěte v MŠ s možností celodenního pobytu dle adaptačních schopností dítěte. Krátce před nástupem dítěte do MŠ probíhá pohovor učitelek se zákonnými zástupci dítěte. Ti jsou písemnou i ústní formou seznámeni s režimem v MŠ, učitelky od rodičů získají informace o individuálních zvláštěnostech, zvycích, potřebách a oblíbených činnostech dítěte. O pokrocích při adaptaci svého dítěte na prostředí MŠ jsou rodiče učitelkami každodenně informováni.

Ranní činnosti dětí probíhají spontánní hrou formou dle volby dětí, v další části dne se řízené činnosti střídají vyváženě s činnostmi spontánními s ohledem na věk a pozornost dětí. Děti samy vyžadují dodržování každodenních rituálů a činností - ranní cvičení s pohybovou hrou, komunitní kruh, hudební činnosti, pobyt venku. I při akcích organizovaných nad rámec běžného programu - divadelní nebo filmové představení, projektový den atd. zařazujeme dostatek spontánních a pohybových aktivit před i po akci.

Od 6:30 hodin do 8:20 hodin (ranní cvičení) mají děti dostatek prostoru na spontánní činnosti. Na ukončení her jsou děti včas upozorněny, hračky si uklízejí v průběhu jimi vybrané " uklízečí " písničky. V nedokončené hře mohou děti pokračovat s ohledem na aktuální denní program nebo před pobytem venku.

Vlastní aktivity dětí probíhají zejména při ranních spontánních činnostech a pobytu venku ať již na zahradě MŠ nebo v jejím okolí (při vycházkách do okolní přírody). Zejména starší děti spolupracují při přípravě a organizaci zvolených aktivit, přípravě a výrobě pomůcek, přípravě prostředí. Tempo aktivit je přizpůsobeno i nejmladším dětem, při činnostech ve skupinách jsou starší děti spojovány s mladšími, které se od nich učí.

Naše MŠ vytváří vzhledem k svým prostorám, jejich uspořádání a vybavení podmínky pro všechny formy činností. Ranní činnosti si děti organizují samostatně, každý den jinak dle volby dětí s ohledem na vybranou činnost. (hry ve skupinkách v námětových koutcích, individuální nebo skupinové činnosti při konstruktivních hrách, individuální tvořivé a výtvarné činnosti, hry v malých skupinkách při didaktických hrách apod.)

Další denní činnosti probíhají dle týdenního plánu nebo aktuální situace v MŠ.

Děti se nemusí povinně zapojovat do všech činností, Nové a nejmladší děti se většinou po dobu své adaptace v MŠ při činnostech ostatních dětí v komu-

nitním kruhu v herně věnují hrovým činnostem ve třídě. Mohou také ostatní jen pozorovat. Do řízených činností s ostatními se zapojí většinou během krátké doby spontánně.

Osobní hygienu mohou děti vykonávat v pravidelných časových intervalech spolu s ostatními, ale i individuálně dle vlastní potřeby. Soukromí na WC dětem zajišťují dostatečně vysoké zástěny mezi jednotlivými WC.

Každodenní činnosti vycházejí z týdenních plánů a témat dle ŠVP PV. Jsou dětem nabízeny v různých stupních obtížnosti dle jejich věku, zájmu a schopností. Jsou také přizpůsobovány aktuální situaci v MŠ - počtu dětí, počasí, zájmu dětí.

Mateřská škola disponuje dostatečným množstvím kvalitních pomůcek ať již zakoupených nebo vyrobených kvalifikovanými a zkušenými učitelkami. Využíváme pracovní listy k různým tématům, didaktické hry a pomůcky pro děti od 2 do 7 let, logopedické pomůcky, hudební a rytmické nástroje.

Mateřská škola je jednotřídní, počet dětí ve třídě je vždy takový, aby byla věnována maximální péče všem dětem s ohledem na všechny věkové skupiny i potřeby

a individuální zvláštnosti každého z nich.

3.5 Řízení mateřské školy

Zaměstnankyně mateřské školy jsou přímo podřízené ředitelce Základní školy a Mateřské školy Hoštejn. Jedná se o dlouhodobě stálý kolektiv, všechny zaměstnankyně byly obeznámeny s náplní své práce, znají své pravomoce a povinnosti, které si svědomitě plní. Je jim umožněno podílet se na zásadních rozhodnutích týkajících se chodu MŠ. Všechny zaměstnankyně mají možnost dalšího vzdělávání, které přispívá k jejich dalšímu osobnímu rozvoji. Možnost DVPP přispívá ke zkvalitňování vzdělávacího procesu v naší MŠ.

K efektivnímu řízení přispívá kvalitní informační systém (předávání informací na poradách, služební mobilní telefony, e-maily, nástěnky, školní webové stránky, aplikace WhatsApp).

Ředitelka školy vychází při plánování koncepčních záměrů MŠ ze zkušeností zaměstnankyň, které mají možnost vyjádřit svůj názor a podílet se na analýze aktuálního stavu v MŠ.

Ředitelka školy hodnotí práci všech zaměstnankyň a snaží se o pozitivní motivaci k jejich dalšímu rozvoji, konzultuje s nimi tvorbu ŠVP.

Pedagogické zaměstnankyně mají mezi sebou dobré vztahy, preferují vzájemnou týmovou práci, spolupracují tak, aby byl zajištěn plynulý chod MŠ. Na dobré úrovni je i spolupráce s rodiči. Většina navštěvuje třídní schůzky, které probíhají 2x ročně, další komunikace mezi MŠ a rodiči probíhá formou individuální komunikace, telefonicky, formou SMS, e-mailovou komunikací, informacemi na nástěnkách a webových stránkách školy. Rodiče se zúčastňují brigád na úpravě zahrady MŠ, zapojují se do oprav hraček, podílejí se na plánování a přípravě akcí pro děti, účastní se školních besídek a společných dílen, pomáhají při organizaci Rozloučení s předškoláky - příprava pohoštění, pomoc při výzdobě MŠ.

Spoluúčast rodičů

Téměř se všemi rodiči dětí docházejících do mateřské školy máme velmi dobrou spolupráci, rodiče se ve velké míře zúčastňují akcí pořádaných mateřskou školou, snaží se pomáhat při jejich plánování a přípravě, někteří pomáhají i formou sponzorských darů. Většina rodičů se zúčastňuje i třídních schůzek, které mají velmi přátelskou atmosféru. Na těchto schůzkách jsme si společně stanovili jasná pravidla, při jejichž oboustranném dodržování bude jistě naše vzájemná spolupráce fungovat (vzájemná důvěra a komunikace, oboustranná spolehlivost, ochrana důvěrných informací.)

Ze strany učitelek:

- na nástěnce před vstupem do třídy jsou rodiče seznámeni se Školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a školním řádem
- u nových dětí umožňujeme pobyt rodiče s dítětem v MŠ libovolnou dobu

- respektujeme potřeby jednotlivých rodin a snažíme se jim vycházet vstříc
- v případě potřeby jednáme s každým dítětem a jeho rodinou individuálně
- nabízíme individuální konzultační hodiny
- dáváme rodičům možnost účastnit se vzdělávací práce s dětmi
- průběžně informujeme rodiče o pokrocích, úspěších a chování dítěte v MŠ
- nepříjemné informace rodičům sdělujeme diskrétně a šetrně vzhledem k dané situaci
- informujeme rodiče o připravovaných akcích (ústně, na nástěnce a webových stránkách, dojíždějící děti informacemi v deníčku) a nabízíme možnost aktivní spolupráce
- vytváříme pozitivní atmosféru
- dbáme o diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech rodiny
- respektujeme vhodné návrhy rodičů týkající se vzdělávací práce i zájmových aktivit (návrhy exkurzí, pomůcek, výletů atd.)

Ze strany zákonných zástupců

- doprovází ráno dítě do MŠ a předává ho přímo učitelce (výjimkou jsou děti dojíždějící)
- poskytují informace o zdravotním stavu dítěte
- v dohodnutém čase si dítě z MŠ vyzvedávají
- účastní se rodičovských schůzek
- čtou informace umístěné na nástěnce a na webových stránkách MŠ
- účastní se akcí pořádaných školou
- dbají o čistotu svého dítěte
- včasné odhlašují a přihlašují své dítě do MŠ
- zajímají se o dění v MŠ

Plánování pedagogické práce vzniká na základě vytvořeného Školního vzdělávacího programu v systému InspIS, kde si pedagogické pracovnice generují týdenní tematické plány, kterými tak tvoří Třídní vzdělávací program. Na konci každého týdenního tematického plánu je součástí evaluace.

Školní vzdělávací program "Toník objevuje svět" jsme vypracovali tak, aby se stal dlouhodobým funkčním pracovním materiálem pro naši výchovně vzdělávací práci. Jedná se o dokument vlastní, který vychází z obrazu dítěte v předškolním věku jako aktivního jedince, který žije v prostředí vesnice, kde se všichni znají a denně se setkávají. Dítě všemi smysly vnímá přírodu, její zákonitosti, dění kolem sebe a podle svých možností a schopností se do dění zapojuje, vytváří si hodnotový systém, sdílí prožívání druhých a učí se vážit si lidského zdraví a života.

ZŠ Hoštejn – organizování společných akcí – besídky pro veřejnost, divadelní představení, velikonoční výstava, vynášení Moreny, Masopust, Škola nanečisto, společné kulturní a vzdělávací akce.

Obecní úřad Hoštejn – vzájemná spolupráce

ze strany OÚ - pomoc při úpravách prostor v MŠ, práce na zahradě, mimořádné finanční příspěvky,

ze strany MŠ – pomoc při organizování veřejných akcí – Mikuláš u OÚ, Velikonoční výstava, společenský ples.

Logoped PaedDr. Roman Pumprla – pravidelná logopedická péče pro děti s vadami výslovnosti v budově MŠ 1x za měsíc,

Logopedická asistentka Mgr. Kateřina Suchá – pravidelná logopedická péče pro děti s vadami výslovnosti 2x za týden

MŠ Kosov – vzájemné návštěvy, organizování společných akcí – Mikuláš, vzdělávací a kulturní programy pro děti, školní výlety,

MŠ Nemile - vzájemné návštěvy, kulturní a vzdělávací programy pro děti, školní výlety

Městská knihovna Zábřeh – besedy zaměřené na různá témata

Zábřežská kulturní s. r. o. – návštěvy kulturních vystoupení (hudební a divadelní představení)

Kino Retro – návštěvy pohádkových a vzdělávacích filmových představení

DDM Zábřeh – vzdělávací programy pro děti

Záchranné složky – hasiči a policie – besedy, ukázky techniky a praktických činností

Charita Zábřeh – akce pro veřejnost, sbírání plastových vršků pro postižené děti

Pila Hoštejn – exkurze, poskytování vhodného dřevěného odpadního materiálu – dřevěné špalíky a destičky k výtvarným a pracovním činnostem

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Obě učitelky mateřské školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Obě učitelky spolu úzce spolupracují, spolupracovaly na tvorbě ŠVP PV ze kterého vycházejí při vzdělávání dětí.

Obě učitelky se sebevzdělávají ať již svou aktivní účastí na vzdělávacích akcích, sdílením pedagogické praxe v jiných mateřských školách nebo samostudiem odborné literatury.

Ředitelka MŠ umožňuje profesní vzdělávání všech zaměstnankyň, sama jim doporučuje různé vzdělávací akce a dle možností MŠ jim umožňuje se jich účastnit, organizuje návštěvu odborníků v naší MŠ.

Optimální péče o děti je vždy zajištěna při všech činnostech probíhajících v mateřské škole i mimo ni. Vždy je především dbáno na bezpečnost dětí.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek je dostatečné a odpovídá požadavku poskytování kvalitního vzdělávání i zajištění bezpečnosti dětí.

Všechny zaměstnankyně mateřské školy přistupují profesionálním způsobem k dětem i jejich rodičům a jsou svým chováním a jednáním pro děti vzorem.

Mateřská škola zajišťuje pravidelnou logopedickou péči pro děti s vadami výslovnosti. Dětem se individuálně 1x týdně věnuje kvalifikovaná logopedická asistentka v samostatné místnosti přímo v prostorách mateřské školy. Mateřská škola pomáhá rodičům dětí s poruchami chování nebo dětí se speciálními vzdělávacími potřebami při zajištění vyšetření ve SPC, PPP, zajištění asistenta atd.

3.7 Spoluúčast rodičů

Do naší MŠ, docházejí děti různých národností i sociálních skupin. Mezi všemi zaměstnanci a rodiči dětí panují velmi dobré vztahy. Snažíme se o to, aby k nám rodiče měli důvěru, v rámci možností se snažíme vyhovět jejich požadavkům (provozní doba MŠ, odlišnosti ve stravování, individuální potřeby některých dětí a rodin atd). Konkrétní potřeby a problémy řešíme s rodiči individuálně a diskrétně.

Mateřská škola se snaží vycházet vstříc individuálním potřebám jednotlivých rodin - provozní doba mateřské školy, přivádění dětí dojíždějících z jiných obcí od autobusu, úprava stravy pro děti s alergií nebo intolerancí na některé potraviny, pomoc rodičům při zdravotních nebo výchovných problémech jejich dětí.

Rodičům je umožněno účastnit se akcí MŠ a podílet se na jejich přípravě, což někteří z nich využívají. Dle svého zájmu se účastní výletu MŠ, cyklovýletu, návštěv kulturních představení v MŠ i mimo ni, akcí pro děti na zahradě i v prostorách MŠ. O všech připravovaných akcích jsou informováni již na první třídní schůzce na začátku školního roku, na nástěnkách školy, prostřednictvím e-mailů, webových stránkách školy, při individuálních rozhovorech s učitelkami MŠ. Při pravidelných setkáních na třídních schůzkách i při individuálních setkáních s rodiči se zabýváme jejich podněty, nápady a připomínkami, které nám pomáhají při zkvalitňování naší práce.

Stručné informace o jednotlivých dětech jsou rodičům poskytovány každodenně při jejich vyzvedávání dítěte z MŠ, v případě jejich zájmu je možné domluvit si s učitelkou individuální schůzku.

Rodiče si mohou v MŠ prohlédnout vhodné pomůcky pro rozvoj jejich dítěte, které jim mohou být v případě jejich zájmu na kratší dobu zapůjčeny domů. Na nástěnkách MŠ si mohou prohlédnout výtvarné práce a pracovní listy svých dětí a sledovat tak jejich pokrok. Na každém výkresu a pracovním listu je zaznamenáno celé datum, poté jsou založeny do složky a předány dětem na konci školního roku. Při projevení zájmu ze strany předškolních dětí nebo jejich rodičů jsou jim pracovní listy poskytnuty i domů.

Zaměstnankyně mateřské školy ochotně spolupracují s rodiči při řešení případných problémů, týkajících se dítěte - zdravotní stav dítěte, situace v rodině, jiný životní styl rodiny atd. Jednají tak však pouze na žádost ze strany rodičů. Tyto rozhovory sprobíhají individuálně bez přítomnosti jiných osob a jsou důvěrné.

V případě zjištění výchovného nebo vzdělávacího problému u dítěte doporučí učitelky vhodný a osvědčený způsob jeho řešení popř. příslušné poradenské zařízení. V případě zájmu ze strany rodičů dále s rodiči na řešení tohoto problému spolupracují. Podobně postupujeme i při zjištění nadání dítěte v určité oblasti, kdy rodičům doporučíme vhodný kroužek, kde může dítě svou aktivitu dále rozvíjet. Podporujeme i rodiny sociálně slabší, spolupracujeme s rodinami jiných kultur a jiným životním stylem, přistupujeme k nim citlivě, snažíme se pochopit životní styl a zvyklosti rodiny a navázat s ní individuální spolupráci.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je vybaveno tak, aby odpovídalo bezpečnostním požadavkům a bylo maximálně bezpečné pro všechny děti. V případě nástupu dítěte se SVP mateřská škola reaguje na aktuální situaci konkrétními podpůrnými prostředky a pomůckami, individuálním přístupem a zvýšeným dohledem ze strany učitelek.

Mateřská škola je s ohledem na počet dětí a rodinné prostředí a klidnou lokalitu velmi vhodná pro děti s poruchami vnímání, pozornosti i dalšími SVP. Je vybavená dostatečným množstvím logopedických a dalších didaktických pomůcek, které v rámci nabídky a možností stále doplňujeme (logopedické zrcadlo, logopedické knížky s říkadly, leporela, didaktické hry, sluchové hry, audio pomůcky atd.) V případě nástupu dítěte se SVP reagujeme dle aktuální situace a potřeb konkrétního dítěte. Spolupracujeme s příslušným poradenským zařízením popř. odborným lékařem, na základě jeho doporučení doplňujeme vhodné kompenzační pomůcky, zajistíme přítomnost asistentky, popř. s dítětem pracujeme dle IVP.

V mateřské škole je poskytována pravidelná logopedická péče pro děti s vadami výslovnosti. Logopedická asistentka do MŠ dochází 1x týdně, každému z dětí se věnuje individuálně v klidné samostatné místnosti. Stav výslovnosti jednotlivých dětí je zjišťován vždy na začátku školního roku, další postup u konkrétních dětí logopedická asistentka konzultuje s rodiči dětí a učitelkami MŠ.

Logopedická asistentka spolupracuje s rodiči dětí, ústní i písemnou formou jim poskytuje informace o dalším postupu a pokrocích dítěte, dle svých možností a zájmu se rodiče logopedické práce s dítětem přímo účastní. V konkrétních případech může MŠ spolupracovat s příslušnými poradenskými zařízeními popř. jinými odborníky.

Počet dětí ve třídě je přizpůsoben aktuální situaci tak, aby dětem se SVP byla věnována co nejvalitnější péče a vzdělávání v souladu s příslušnými právními předpisy.

V případě docházky dítěte se SVP s doporučením asistenta pedagoga je zajištěna jeho přítomnost.

Komunikace s dítětem se SVP probíhá dle postižení dítěte. Vzdělávání dítěte konzultujeme s příslušnými odborníky a rodiči dítěte. Dítěti se dle možností věnujeme individuálně, dle svých možností a schopností je integrováno i do společných činností. Při vzdělávání těchto dětí využívají všechny zaměstnankyně MŠ praktických zkušeností z minulých let i znalostí získaných při své průběžném vzdělávání.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Naše mateřská škola má titul "ŠKOLA SPOLUPRACUJÍCÍ S MENSOU". Do vzdělávání s prvky metody NTC Learning zapojujeme všechny děti. Již několik let pracujeme i s metodou prof. Hejného. Hudební a pohybové nadání dětí podporujeme a rozvíjíme pomocí dostatečného množství hudebních a rytmických nástrojů - klavír, keyboard, flétny, Orffovy rytmické nástroje. Hudební a výtvarné činnosti zařazujeme každodenně. Každodenními pohybovými chvilkami s hudbou se zařazením tanečních prvků rozvíjíme pohybové nadání dětí. Pro předškolní děti zařazujeme 2x týdně hru na flétnu, při které si procvičí nejen správné dýchání, ale seznámí se i s několika notami a do konce školního roku se naučí zahrát několik písniček.

Mateřská škola disponuje velkým množstvím kvalitních pomůcek podporujících rozvoj kognitivních schopností dětí, některé z nich si vyrábějí učitelky samy - např. pomůcky k metodě MTC Learning, k matematice prof. Hejného, rytmické hudební nástroje.

Vzhledem k tomu, ZŠ a MŠ Hoštejn funguje již několik let jako jedna organizace, můžeme po konzultaci s učitelkami ZŠ a rodiči nadaných dětí jejich potenciál v MŠ nejen rozvíjet, ale i dále

sledovat i po jejich nástupu do základní školy. Pro děti s uměleckým nadáním doporučujeme rodičům jejich další vzdělávání např. na ZUŠ.

Při vzdělávání v naší mateřské škole lze vytvořit organizační podmínky pro vzdělávání dětí nadaných. Personální a materiální podmínky i prostory MŠ umožňují rozdělení dětí do více skupin s různou obtížností úkolů i věnovat se v určitých částech dne těmto dětem individuálně. Toto vzdělávání však neprobíhá na úkor obvyklé vzdělávací nabídky.

Učitelky absolvovaly 3 dílný seminář Mensa, systém učení i praktické školení Matematiky prof. Hejného. Své znalosti si prohlubují na dalších vzdělávacích akcích i samostudiem příslušné literatury. Při práci s dětmi při metodě MTC Learning se inspiroují praktickými činnostmi, hádankovými příběhy, stolními i didaktickými hrami z knihy Mensa, systém učení, při aplikaci matematiky prof. Hejného využíváme moderní pomůcky, poznámky a písemné materiály z absolvovaného školení.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena i bezpečnými hračkami a pomůckami pro děti 2-3 leté - velké korálky a mozaiky, jednoduché puzzle, stavebnice, skládanky, měkké kostky, motorické hračky. Již při nákupu hraček a pomůcek se řídíme informacemi týkajícími se jejich bezpečnosti a vhodnosti pro tuto věkovou skupinu.

Vzhledem ke třídě věkově heterogenních dětí jsou drobnější hračky, korálky a mozaiky umístěny ve vyvýšených policích nebo v uzavřených skříňkách. Bezpečné hračky a pomůcky jsou umístěny v dosahu dětí tak, aby je mohly kdykoli použít ke hře. Děti jsou neustále pod dozorem učitelky nebo asistentky.

Z důvodu docházky dětí 2-3 letých byly prostory MŠ uspořádány tak, aby vyhovovaly i dětem této věkové skupiny. V herně mají možnost dostatečného volného pohybu, koberec poskytuje teplý a příjemný komfort při hrách na zemi. Dostatečné množství stavebnic a her pro tuto věkovou skupinu a rozdělení třídy na herní koutky vybavenými kobercem umožňují hry na zemi i v této místnosti.

Hygienické podmínky MŠ odpovídají požadavkům pro vzdělávání dětí 2-3 letých. I přesto, že jsme zajistili jsme dětské nočníky i místo na jejich uskladnění a desinfekci, děti bez problémů zvládají používání dětských WC i umyvadel, které jsou výškově nastaveny i pro ty nejmenší. Oddělené věšáky na ručníky jsou označeny barevnými značkami dětí. Na začátku své docházky jsou nejmladší děti na WC i do umývárny doprovázeny učitelkou nebo asistentkou, později jsou postupně vedeny k samostatnosti.

Ve skříňce každého z dětí je dostatek místa pro náhradní oblečení. Hygienické potřeby - vlhčené ubrousky, papírové kapesníky, pleny atd. jsou uloženy v samostatných přihrádkách ve skříni na lůžkoviny v ložnici mladších dětí.

V průběhu celého dne vytváříme dětem podmínky reagující na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí - individuální přístup, pomoc při sebeobsluze, možnost odpočinku v průběhu dne, nepřetržitý dozor, dělení činností pro starší a mladší děti - menší skupinka dětí, častější střídání činností, dostatek pohybu. Třída dětí věkově heterogenních poskytne dostatek podnětů při učení nápodobou od starších dětí, mladší děti se mohou dle svého zájmu účastnit všech činností společně s dětmi staršími s ohledem na bezpečnost všech dětí.

Pohovorem se zákonnými zástupci dítěte se snažíme získat o dítěti co nejvíce informací vypovídajících o jeho chování, individuálních zvláštnostech, zvycích, hygienických návycích atd. Citlivým způsobem pomáháme dítěti zvládnout jeho novou situaci zejména v prvních dnech jeho docházky do MŠ - odloučení od rodiny. Trpělivým individuálním přístupem mu pomáháme postupně se začlenit do kolektivu, zvykat si na denní režim v MŠ, seznámit se s pravidelnými rituály v MŠ. Po dohodě se zákonnými zástupci je přítomnost dítěte v MŠ ze začátku omezena na kratší dobu, podle adaptačních schopností dítěte se postupně prodlužuje. Do adaptace nejmladších dětí zapojujeme i starší děti.

Děti mají možnost přinést si z domova oblíbenou hračku, fotografii, hrníček, plyšáka na spaní, které jim připomenou domácí prostředí a pomohou jim zajistit pocit bezpečí a jistoty. Ve velké míře využíváme plyšovou postavičku Emušáka Ferdy ve spojení s dětskou knížkou Ferda a jeho mouchy.

Vzdělávací činnosti realizujeme dle aktuální situace. Na začátku školního roku v průběhu adaptace nových dětí jsou realizovány individuálně nebo v menších skupinkách, v průběhu několika dní mladší děti většinou již samy vyžadují zapojení do činností se staršími dětmi. Toto zapojení je však nenásilné a plně respektuje možnosti, schopnosti, potřeby a volbu dětí. Mladší děti se ve většině případů bez problémů zapojují do činností v komunitním kruhu i do dalších frontálních činností - ranní cvičení a další pohybové aktivity, práce s prvky metody NTC atd.

Všechny zaměstnankyně MŠ uplatňují k těmto dětem laskavý přístup a pomáhají jim zvládnout novou situaci - odloučení od rodiny. Učitelky se věnují ze začátku dětem individuálně při jejich sebeobsluze- reagují na jejich individuální zvláštnosti a seznamují je nenásilným způsobem s pravidelnými denními rituály v MŠ. Pozitivně také reagují na zvýšenou potřebu osobního kontaktu s učitelkou u některých dětí (vzít do náruče, uspat, chytit za ruku apod.)

Na začátku docházky dítěte probíhá krátký pohovor s rodiči, při kterém jsou učitelky seznámeny s individuálními zvláštnostmi dítěte, rodiče mají možnost si prohlédnout prostory MŠ a společně s učitelkami se dohodnou na průběhu adaptace dítěte na prostředí MŠ. O průběhu adaptace a

pokrocích svého dítěte jsou rodiče každodenně osobně informováni, při případných problémech hledají společně s učitelkami nejlepší možné řešení. Všechny zaměstnankyně se vždy snaží, aby vztahy mezi rodinou a mateřskou školou byly pozitivní a vedly k oboustranné důvěře a spolupráci.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je jednotřídní, jedná se o třídu věkově heterogenních dětí od dvou do sedmi let (děti s OŠD). Je zaměřena na podporu prosociálního chování mezi dětmi různého věku, pomoc starších dětí mladším, na přípravu předškolních dětí na vstup do ZŠ, využití metody NTC Learning pro rozvoj rozumového potenciálu dětí, rozvoj matematické představivosti s využitím prvků matematiky prof. Hejného.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do třídy jsou zařazeny děti od dvou do sedmi let.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

S ohledem na aktuální počet dětí v MŠ a personální možnosti pracují po určitou denní dobu souběžně v MŠ dvě učitelky. Je tak možné rozdělit děti do dvou skupin např. při činnostech v keramické dílně, procvičování správného dýchání při hře na flétnu, obtížnějších činnostech metody NTC systém učení nebo matematiky prof. Hejného, exkurzích pro starší děti atd.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou uvedena v příloze Organizačního řádu školy, který je zveřejněn na webových stránkách Základní školy a Mateřské školy Hoštejn. K volnému nahlédnutí je také na nástěnce mateřské školy. Odpovědnou osobou je ředitelka školy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program mateřské školy v Hoštejně je vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV).

Jde o program, který se opírá o poznatky získané na této mateřské škole v minulých letech.

Všechny cíle mateřské školy směřují svými myšlenkami k mottu celého programu:

„ Dítě je knihou, ze které máme číst a do které máme psát“ (Rosegger)

ŠVP je založen na využití přirozené zvědavosti a zájmu dětí seznamovat se s novými věcmi. Dětem pomůže uvědomit si, že my všichni jsme součástí nekonečného vesmíru a další vývoj planety Země závisí na nás všech. Je utvořen do čtyř integrovaných bloků, kdy budou děti za pomoci kamaráda Toníka objevovat jednotlivá roční období, kdy každé svoji barvou charakterizuje jedno z nich (žlutá – podzim, modrá – zima, zelená – jaro, červená – léto).

Celým ŠVP prolínají prvky environmentální a dopravní výchovy, na které v naší MŠ klademe velký důraz. Přirozenou formou vede děti ke kladnému vztahu k domovu i celému okolnímu světu, ke snaze přispět v rámci svých možností k jeho ochraně.

Dlouhodobé cíle

- Hlavním cílem je vytvořit dětem takové prostředí, kde se budou cítit bezpečně a kde budou respektovány, což jim umožňuje chovat a vyvíjet se zcela přirozeně.
- Cílem vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň přizpůsobit se životu v sociální komunitě.
- Vytvořit si základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot.

Školní vzdělávací program klade důraz na:

- zdravý životní styl dětí i pedagogů v oblasti mezilidských vztahů, zdravé výživy, vztahu k přírodě, ochrany zdraví a sportu,
- uplatňování hry jako hlavní vzdělávací metody,

- aktivitu dítěte prožitkovým učením a posilováním dětské zvědavosti a samostatnosti,
- pozitivní emoční prožitky dětí,
- spojení vzdělávacích témat se životem a navazování na momentální realitu,
- sebehodnocení dětí spojené s uvědoměním si zodpovědnosti za své chování,
- evaluaci směrem k dítěti formativním způsobem, hodnocení dítěte jako jedinečné osobnosti a zachycování jeho pokroků ve vývoji,
- aktivní spolupráci s rodiči, na vzájemnou vstřícnost, otevřenost, ale i ochotu rodičů respektovat požadavky MŠ.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobé cíle

- Hlavním cílem je vytvořit dětem takové prostředí, kde se budou cítit bezpečně a kde budou respektovány, což jim umožňuje chovat a vyvíjet se zcela přirozeně.
- Cílem vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň přizpůsobit se životu v sociální komunitě.
- Vytvořit si základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Řízené činnosti jsou organizovány různými formami.

Frontální formou probíhají většinou tyto aktivity - pohybové činnosti - ranní cvičení, pohybové hry, činnosti v komunitním kruhu, aktivity následující po komunitním kruhu - hudební činnosti, pohybová hra, čtení pohádky, pobyt venku,

Skupinové činnosti - aktivity následující po komunitním kruhu - plnění úkolů ve skupinách dle věku a schopností dětí, pracovní listy, výtvarné činnosti, pracovní činnosti, polytechnické činnosti, hra na flétnu, činnosti při pobytu venku, rozvoj kooperativních dovedností,

individuální činnosti - stolní a didaktické hry, logopedická cvičení, činnosti s předškoláky - pracovní listy, plnění úkolů pro předškoláky, činnosti s Albi tužkou a knížkami, náročnější polytechnické činnosti, mladší děti - pr ohlížení obrázkových knížek, manipulační hry.

V průběhu každého dne se jednotlivé formy střídají tak, aby vyhovovaly jednotlivým dětem a poskytl jim možnost se do činností aktivně zapojit.

Metody vzdělávání:

Při vzdělávání dětí využíváme všech vzdělávacích metod.

Prožitkové učení, hra - spontánní činnosti dětí při ranním příchodu do MŠ, odpolední činnosti, pobyt venku - zahrada, vycházky do lesa,

kooperativní schopnosti - jsou rozvíjeny při ranních spontánních činnostech - hry např. konstruktivní, námětové atd., při skupinových činnostech např. při plnění úkolu ve skupinách), pohybových hrách, při pobytu venku,

spontánní sociální učení - všechny zaměstnankyně MŠ jdou svým chováním a vzájemnými vztahy dětem příkladem nejen v MŠ, ale i při pobytu venku - při vycházkách, společných cestách dopravním prostředkem, návštěvách kulturních akcí atd.,

situační učení- řízené činnosti v komunitním kruhu v rámci témat dle ŠVP PV, námětové hry, činnosti při pobytu venku- dopravní činnosti, návštěva obchodu atd.

V průběhu školního roku jsou pro děti organizovány besedy, exkurze, tématické vzdělávací programy, kulturní akce.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP:

Plán pedagogické podpory je opatření prvního stupně. Zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování a naplňování plánu. Plán pedagogické podpory průběžně aktualizujeme v souladu s vývojem speciálních potřeb dítěte. Zda vedou opatření k naplnění stanovených cílů, vyhodnotíme nejdéle po 3 měsících. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2-5 stupně, na základě doporučení PPP poskytujeme podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické

podpory. S plánem pedagogické podpory seznámíme zákonné zástupce dítěte a všechny pedagogické pracovníky, podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byli seznámeny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP:

IVP je zpracováno, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. Tento plán je závazný dokument, vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice a obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření. Dále obsahuje jméno pracovníka PPP se kterým škola spolupracuje při zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu nejpozději 1 měsíc ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte, škola seznámí s IVP všechny pedagogy a současně i zákonné zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí podpisem. Poskytnout vzdělávací podporu IVP plánu lze pouze na základě písemně informovaného souhlasu zákonného zástupce.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola zajišťuje vzdělávání dětí již od dvou let věku, což vyžadovalo zajištění všech nutných podmínek.

Věcné podmínky - průběžně doplňujeme hračky a pomůcky pro nejmladší děti, vhodněji jsme uspořádali skříňky a police s hračkami - dosažitelnost, bezpečnost, vyčlenili jsme prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí - pleny, vlhčené ubrousky,

hygienické podmínky - zajistili jsme dětské nočníky, jejich uskladnění, mytí a desinfekci, v případě potřeby zajistíme likvidaci použitých dětských plen dle příslušného zákona o odpadech, v případě potřeby dohodneme s rodiči systém přinášení hygienických potřeb do MŠ,

psychosociální podmínky - aktivně spolupracujeme s rodinou každého dítěte, zajišťujeme dětem dostatek individuální péče, umožňujeme dětem průběžný odpočinek, dle potřeby dětí činnosti s nimi realizujeme individuálně nebo v menších skupinách,

personální podmínky - je zajištěna kvalitní spolupráce učitelek, případně i asistentky pedagoga,

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Toník objevuje krásy podzimu

Název integrovaného bloku	Toník objevuje krásy podzimu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se zaměříme na děti, které nově nastupují do MŠ. Těmto dětem budeme pomáhat, aby zvládly odloučení od rodičů, naučíme se být všichni spolu, spolupracovat a pomáhat si navzájem. Společně si osvojíme pravidla soužití a bezpečnosti. Budeme poznávat prostředí MŠ, postupně se seznamovat s režimem dne a také objevovat krásy Hoštejna během pobytu venku. V nadcházejícím podzimním období budeme využívat podzimních plodů, vnímat a pozorovat změny v přírodě. Na konci tohoto integrovaného bloku by nové děti měly zvládnout celodenní odloučení od rodičů, osvojení si základních hygienických návyků a pravidel soužití v MŠ a schopnosti přiměřeně komunikovat se svým okolím.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Těšíme se do školičky na kluky i na holčičky Naši kamarádi, pravidla soužití Kampak letíš ptáčku? Hoštejn a okolí, kde bydlím Zeleninu rádi máme Na ovoci si pochutnáme Co mi povíš stromečku? Barevný větrný podzim Příběh dušiček Svatomartinské veselí Bude zima, bude mráz Přichází adventní čas

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chutě, vnímat hmatem apod.)
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zvládat jeho změny	
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj společenského i estetického vkusu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		sledovat očima zleva doprava
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) utvořit jednoduchý rým poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) a	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) b	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) sledovat a vyprávět příběh, pohádku projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu		aktivní i bez jejich opory
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	pohody prostředí	potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.2 Toníkovy zimní radovánky

Název integrovaného bloku	Toníkovy zimní radovánky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento integrovaný blok nám přinese spoustu radostí a zážitků. Společně se připravíme na zimní období a nejkrásnější svátky v roce - Vánoce. Přiblížíme si oslavy Vánoc nejen u nás, ale i v okolních zemích. Kromě pečení cukroví, výroby přáníček, zpívání koled a přednášení básniček, přivítáme na besídce rodiče i prarodiče a poté si všichni společně vyrobíme adventní dekorace. Navštíví nás Ježíšek a seznámíme děti i s tradicí Tří králů. Praktickými činnostmi si připomeneme význam pohybu a sportu pro zdraví, využijeme interaktivní dotykovou obrazovku s výukovým programem o lidském těle. Zjistíme, co je to sníh, led a jinovatka. Využijeme okolní prostředí a vhodný přírodní terén nejen k zimním radovánkám, ale i pokusům a bádání. Závěrem tohoto integrovaného bloku budeme věnovat pozornost povolání, řemeslům, masopustnímu veselí a již tradičnímu průvodu vesnicí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Brzy přijde Mikuláš Vánoce, Vánoce přicházejí, zpívejme přátelé, Těšíme se na Vánoce Vánoce nejen u nás My tři králové jdeme k Vám Vím, co je pro mě zdravé Hlava, ramena, kolena, palce Když Česko zahalí sníh Sportujeme pro zdraví Kde pracuje maminka a tatínek Masopust Před dávnými časy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		rozhodovat o svých činnostech
		zorganizovat hru
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		utvořit jednoduchý rým
	osvojení si některých poznatků a dovedností,	sledovat očima zleva doprava

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všímat si změn a dění v nejbližším okolí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se	mít povědomí o širším společenském, věcném,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o	chápat základní číselné a matematické pojmy,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání,	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	přizpůsobit jej podle pokynu
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	poznávání pravidel společenského soužití a	uplatňovat návyky v základních formách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.1.3 Na Toníka Źuká jaro

Název integrovaného bloku	Na Toníka Źuká jaro
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	S přicházejícím jarem si budeme s dětmi všímat změn v přírodě. Seznámíme se a prožijeme tradice spojené s jarem (vynášení Moreny) a svátkem Velikonoc. Prostřednictvím pokusů si děti prohloubí svou zvědavost a dovednost klást otázky a hledat na ně odpovědi. Zdokonalí si elementární poznatky o

Název integrovaného bloku	Na Toníka ťuká jaro
	světě lidí a kultury. Naučí se pojmenovávat některé jarní květiny, ptáky přilétající z teplých krajín, domácí zvířata a jejich mláďata, hmyz a nakonec dopravní prostředky. Seznámí se se základními souvislostmi propojenosti všeho živého a důležitosti pečovat a chránit okolní krajinu. Oslavíme Den Země. V průběhu svátku Dne matek si připomeneme důležitost sounáležitosti v rodině a vzájemné pomoci. Prostřednictvím pohádek se děti budou učit pracovat s knihou a budou zdokonalovat své řečové dovednosti a sluchovou paměť.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jaro v trávě Čtvero ročních období, vynášení Moreny Hody, hody doprovody - Velikonoce Viju, viju věneček ze všech našich kytiček Ptáčku, jak zpíváš? Když jsem já sloužil Mám rád svoji rodinu Moje maminka Kouzelný svět knih - pohádky Pilný jako včelička Cestujeme rádi a bezpečně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) sledovat a vyprávět příběh, pohádku popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (řici, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	proměnách	učení a životní praxi mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	apod.)	něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináleženost k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) chápat slovní vtip a humor sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech utvořit jednoduchý rým
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
otevřené aktuálnímu dění	citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přinášet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškodit a ničit	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých,	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.4 Toník a jeho letní dobrodružství

Název integrovaného bloku	Toník a jeho letní dobrodružství
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V červu při práci s encyklopediemi a interaktivními prostředky se děti budou seznamovat s širším světem okolo. Poznají jiné národy - kde žijí, v čem jsou rozdílní, ale i v čem jsme všichni stejní. Dalším tématem bude voda - její důležitost pro náš život. Pozorováním, pokusy a hrami se s ní budou seznamovat. Naučí se pojmenovávat některé vodní živočichy. A na konci školního roku se slavnostně rozloučíme s předškoláky. Prázdninový provoz v srpnu bude hlavně o sdílení zážitků z léta a novém zvykání na řád a rytmus v mateřské škole.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Svět kolem nás Koloběh vody Těšíme se na prázdniny Loučení s prázdninami, příprava na školku

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	projevu, vyjadřování)	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech utvořit jednoduchý rým
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dobrat se k výsledkům	apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		poznat napsané své jméno
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí všímat si změn a dění v nejbližším okolí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
předpoklady k učení se cizímu jazyku	myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zkušeností k učení naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Plánování pedagogické práce vzniká na základě vytvořeného Školního vzdělávacího programu v systému InspIS, kde si pedagogické pracovnice vygenerují týdenní tematické plány, kterými tak tvoří Třídní vzdělávací program. Na konci každého týdenního tematického plánu je součástí evaluace.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy				
Pedagogické vedení školy				
Kvalita pedagogického sboru				
Vzdělávání				
Vzdělávací výsledky				
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)				